

MIRALDA I MUNTADAS

“M&M”

28 DES 2019/ 31 MAI 2020

Bacus i Apol·lo. L'art és una passió i el vi és una passió.

Tan iguals i tan diferents (o viceversa). Són M & M, AM & AM i els dos es diuen Antoni. Sovint els confonen i els criden pel nom de l'altre. Van néixer el mateix any. Tots dos han estat Premi Velázquez. Podrien ser siamesos, però la veritat és que no s'assemblen en res. Ni en la seva obra, ni en la seva imatge, ni en la seva forma de treballar. Un és la sobrietat conceptualista dels pioners de l'videoart, obsessionat pel missatge-massatge dels mitjans de comunicació de masses; l'altre és l'artista barrocc que se submergeix en la cultura popular amb les eines d'un antropòleg. Però ni Muntadas és un sociòleg, ni Miralda un antropòleg; tots dos són artistes en el sentit més exacte de el terme.

Va ser l'atzar qui els va reunir a Nova York a mitjans de 1972. Muntadas havia arribat un any abans des de la Barcelona feraç i heterodoxa de la fi de l'franquisme. Havia deixat de pintar i va anar derivant cap al conceptualisme, amb treballs que buscaven la participació per mitjà d'accions. Treballava sobre el tacte, el gust, l'olfacte; reflexionant sobre els processos sensorials en la comunicació, el que deia experiències subsensoriales. Miralda vivia a París, on havia construït una notable carrera associada als nouveaux Réalistes. Consagrat, juntament amb els «catalans de París» (Jaume Xifra, Dorothee Selz, Benet Rossell i Joan Rabascall) per crítics tan potents com Pierre Restany. Convidat a exposar en una galeria de Chicago, va caure fascinat per Amèrica i va passar per Manhattan. Es va topiar amb un anunci al tauler de Pearl Paint, la botiga de subministraments artístics de Canal Street, a SoHo, el barri on en aquells anys s'instal·laven molts artistes. En aquest anunci Muntadas oferia compartir estudi: un loft. En aquell temps, SoHo només volia dir South Houston, Tribeca encara no tenia nom i un loft no era més que un vell magatzem atrotinat, precisament el tipus d'espai que buscaven els artistes. Com a les pel·lícules, va ser el començament d'una gran amistat. Miralda i Muntadas, o Muntadas i Miralda, formen una estranya parella. Un és el color; l'altre el blanc i negre. Des del primer moment hi ha entre tots dos un intercanvi molt poderós i l'espai que comparteixen els defineix. És un moment de gran ebullició i els creadors mostren sovint el seu treball en el propi estudi. En un d'aquests open studios, el 1972, cuinen 250 quilos d'arròs i el pinten de manera que cada franja d'espectre correspon a un gust; de l'rosat a el blau i el verd passant pel groc i el vermell més viu. L'acció es bateja Sangria 228 West B'Way, en honor a l'adreça postal de el lloc i a dos grans recipients plens de sangria. El matí següent assalten el carrer i ocupen l'asfalt sobre el qual s'escampen les restes de l'banquet. Els colors i la textura es van transformant a mesura que la gent i el trànsit passen per sobre.

Aquí comença i acaba la seva col·laboració artística. Aquella va ser la primera i l'última acció que han realitzat conjuntament fins ara. En aquesta peculiar parella, però, una cosa és el que surt a la superfície i una altra els corrents subterranis que els connecten.

Al llarg dels últims 47 anys M & M han mantingut una estreta amistat, compartit espais, amics, galeries i aventures i, sobretot, confidències, informació, consells, ajudes i idees. S'han alimentat mútuament d'una manera constant mentre ambdós creuaven incessantment el planeta, perquè si alguna cosa defineix a tots dos és la seva condició de nòmades perpetus i que els dos tenen en comú la utilització de l'espai públic. No és la col·laboració clàssica, sinó que té a veure essencialment amb l'amistat, amb haver habitat espais compartits, però no s'expressa deliberadament ni es pretén visibilitzar de forma evident. És de manera subterrani que Miralda i Muntadas s'influeixen mútuament i per als que coneixen el seu treball és possible sovint trobar missatges ocults, amagats entre les línies i els plecs de cada peça.

Ara, gairebé mig segle després de Sangria 228 West B'Way tornen a realitzar un treball conjunt, i a l'igual que en aquella ocasió té a veure amb el vi, amb la celebració dels 30 anys d'una galeria d'art. Ocupen també l'espai públic, que en aquesta ocasió és la sala de refrescat de Mas Pujó, l'enorme magatzem que alberga les grans cisternes on es deixa refredar el most perquè no arrenqui la fermentació abans d'hora. En aquest escenari, que per primera vegada s'obrirà a el públic, sobre les cisternes, projectaran dos vídeos sobre la cultura de el vi i la tradició d'aquesta família de viticultors i galeristes de el Penedès. De nou junts, però no barrejats. L'acció es titula Dos x un. Muntadas indaga en la part invisible; en el procés de treball que porta a l'elaboració d'el vi fins que s'embotella; recull panoràmiques de camp, de la terra, de les vinyes i insereix paraules clau que actuen com acupuntura sobre les imatges. Miralda actua sobre la part visible, quan es destapa l'ampolla, arrenca la festa i Bacus es fa present. L'obra és un regal dedicat a Pilar Carbonell i Pere Rovira, executors de vi i prestidigitadors d'art: Bacus i Apollo, perquè l'art és una passió i el vi és una passió.

La instal·lació la remata un peculiar fresc de vinil a la gran paret de la galeria. Miralda i Muntadas es retraten en forma d'acrònim seleccionant una sèrie de logotips amb aquesta doble ema, escollits entre centenars, potser milers, i que corresponen a les coses i oficis més diversos; des xocolatines a tallers d'electrodomèstics, d'una perruqueria a una fàbrica de productes químics, passant per maons, escoles d'idiomes, magatzem de pinso, bufet d'advocats ... D'aquesta manera visualitzem la coautoria, una obra que pertany a dues persones, una forma d'interpretar aquesta col·laboració-no col·laboració. Les emes són diferents però reemplaçables. Qui és una i qui l'altra ema?

J. M. Martí Font

Agraïments: Ajuntament de Santa Margarida i els Monjos, Jaume Gramona, Carla Rodríguez Casellas, Rossend Font, Nan Mercader, Carla Mercader, Max Mercader, Cesc Pascual, Greys Hernández, Miquel Roldan, Marc Terrats, Carles Vila, Joan Cortés, Teresa Mulet, Andrea Nacach, Laureà Rigol, Josep Giral i Mykola Sosnovchyk.